

AiA Art News-service

Kunstbeurs Tefaf stelt disclaimer op over echtheid kunst

Kunstvervalsingen

Donderdag begint Tefaf Maastricht. Wat doet de grootste kunstbeurs na het jaar van kunstvervalsingen? „Vergelijk het met een check op de EHBO-afdeling.”

- Daan van Lent Arjen Ribbens 3 maart 2017 om 23:26

Foto Marcel van Hoorn/ANP

In een reactie op de vele kunstvervalsingszaken die afgelopen jaar aan het licht kwamen, heeft kunst- en antiekbeurs Tefaf voor het eerst een disclaimer opgenomen in de catalogus. De beurs stelt dat de deelnemende handelaren, en niet de keurmeesters, verantwoordelijk zijn voor het noodzakelijke wetenschappelijk onderzoek van de aangeboden kunstwerken.

De twee dagen voordat de beurs donderdag opent, beoordelen 175 keurmeesters circa 30.000 voorwerpen. Zij worden bijgestaan door een team van natuurwetenschappers met een provisorisch laboratorium met mobiele apparatuur. De onderzoekers kunnen volgens de disclaimer door beperkingen in tijd en technische mogelijkheden „geen diepgaand onderzoek doen” en „alleen indicatieve analyses” verrichten.

Volgens Tefaf-directeur Patrick van Maris kunnen handelaren hun onderzoeksplicht niet afschuiven op het wetenschappelijk onderzoeksteam van de beurs. Van alle kunstbeurzen in de wereld heeft Tefaf volgens Van Maris de beste keuring in de wereld.

Vorig jaar Frans Hals ontmaskerd

Vorig jaar bleken vele gerenommeerde musea, kunsthistorici, veilinghuizen en handelaren valse kunstwerken voor echt te hebben gehouden. Veel aandacht trokken de ‘oude meesters’ die via de Franse verzamelaar Giuliano Ruffini op de markt kwamen. Aan Frans Hals en de Italiaanse schilder Parmigianino toegeschreven schilderijen zijn inmiddels ontmaskerd als moderne vervalsingen. Andere kunstwerken afkomstig van Ruffini worden nog onderzocht. Gevreesd wordt dat nog eens twintig schilderijen, met een gezamenlijke waarde van zo’n 200 miljoen euro, op de markt zijn gekomen.

Naar nu blijkt hebben de keurmeester van Tefaf in 2009 een van Ruffini afkomstige vervalsing laten passeren. Het gaat om een zeventiende-eeuws stilleven van Adriaen Coorte. De betrokken kunsthandelaar haalde het schilderij tijdens de beurs van de muur, toen een conservator van het Mauritshuis hem waarschuwde.

Handelaren in oude meesters noemen de vorig jaar ontdekte vervalsingen „de beste ooit”. Henk van Os, algemeen voorzitter van de keuringscommissie van Tefaf, sluit niet uit dat vervalsingen van deze kwaliteit ook nu nog door de keuring kunnen komen. Honderd procent zekerheid kan de beurs niet geven, zegt Van Os. „We kunnen alleen zo goed en professioneel mogelijk ons best doen. That’s it.”

De vervalste werken van Hals en Parmigianino werden vorig jaar ontmaskerd door een gespecialiseerd Amerikaans laboratorium. Het lab detecteerde moderne pigmenten bij het bestuderen van verfmonsters.

In het provisorisch laboratorium van Tefaf is het onderzoeken van verfmonsters niet mogelijk, zegt Robert van Langh, hoofd van de afdeling conservering en restauratie bij het Rijksmuseum en op Tefaf verantwoordelijk voor het lab. „Wat wij doen moet je vergelijken met een check op een EHBO-afdeling. Daarna weet je of er iets aan de hand is. Wat precies, dat vraagt meer onderzoek.”

De affaires onderstrepen het belang van natuurwetenschappelijk onderzoek voor de kunstmarkt. De firma Orion Analytical, die de vervalsingen van Frans Hals en Parmigianino onthulde, is onlangs gekocht door veilinghuis Sotheby's.

Orions oprichter, forensisch onderzoeker James Martin, is nu directeur wetenschappelijk onderzoek bij het veilinghuis. In [een interview](#) met *NRC* maakt hij duidelijk dat voor natuurwetenschappelijk onderzoek meer tijd nodig is dan kunstbeurzen hebben. „Snelheid is vaak niet een vriend bij ontdekken van vervalsingen.”